

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego (222207)

Pielęgniarki z tytułem specjalisty

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego (222207)

Pielęgniarki z tytułem specjalisty

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego (222207)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [38]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	8
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	9
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	10
3.1. Zadania zawodowe	10
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Udzielanie specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w odniesieniu do pacjentów z chorobami układu krążenia oraz w kardiologicznych stanach zagrożenia życia	10
3.3. Kompetencje społeczne.....	13
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	13
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	14
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	14
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	14
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	15
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	16
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	17
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	17
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	18
7. SŁOWNIK POJĘĆ	20
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	20
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	22

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego 222207

WAŻNE:

Obecnie (2018 r.) nie można uzyskać tytułu specjalisty w dziedzinie **pielęgniarstwa kardiologicznego**. Kwestie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych reguluje Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu dziedzin pielęgniarstwa oraz dziedzin mających zastosowanie w ochronie zdrowia, w których może być prowadzona specjalizacja i kursy kwalifikacyjne (Dz.U. 2013 r., poz. 1562).

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Pielęgniarka.
- Pielęgniarka kardiologiczna.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 2221 Nursing professionals.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie SPO RZL (2006–2007) „Opracowanie i upowszechnianie krajowych standardów kwalifikacji zawodowych”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Katarzyna Markowska – Mazowiecki Szpital Specjalistyczny, Radom.
- Urszula Parszewska – Radomski Szpital Specjalistyczny, Radom.
- Katarzyna Skoczylas – Instytut Technologii Eksploatacji, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Dorota Koprowska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Jolanta Religa – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Elżbieta Małek – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Radom.
- Agnieszka Pluta – Collegium Medicum, Bydgoszcz.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Marlena Karwacka – Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy, Bydgoszcz.
- Marta Polanowska – Stowarzyszenie Zdrowie przy Medycznym Studium Zawodowym w Brzegu, Brzeg.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego udziela świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych na rzecz pacjentów z chorobami serca i układu krążenia oraz w kardiologicznych stanach zagrożenia życia.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego sprawuje opiekę nad pacjentem z chorobami serca i układu krążenia oraz w ostrych kardiologicznych stanach zagrożenia życia. Realizuje świadczenia pielęgnacyjne, diagnostyczne, lecznicze, rehabilitacyjne oraz profilaktyczne i promocji zdrowia. Swoją postawą osobistą i zawodową dba o prestiż i rangę zawodu.

Sposoby wykonywania pracy

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego wykonuje pracę z wykorzystaniem metod, technik i procedur właściwych dla pielęgniarstwa kardiologicznego. Działania osób wykonujących ten zawód polegają m.in. na:

- opiece nad pacjentem objętym intensywnym nadzorem kardiologicznym,
- nadzorowaniu i opiekowaniu się chorym w stanach nagłych i zagrożenia życia,
- wykonaniu i interpretowaniu zapisu elektrokardiograficznego,
- monitorowaniu, interpretowaniu zaburzeń rytmu serca oraz na reagowaniu poprzez podejmowanie czynności ratowniczych,
- dokumentowaniu wykonywanych świadczeń zdrowotnych,
- edukowaniu pacjenta i rodziny w zakresie eliminacji czynników ryzyka chorób układu krążenia, reagowania na objawy niepokojące oraz w zakresie zachowań prozdrowotnych,
- realizowaniu programów profilaktyki, edukacji i zachowań prozdrowotnych,
- prowadzeniu oceny jakości opieki pielęgniarskiej nad pacjentem kardiologicznym oraz jakości jego życia,
- uczestniczeniu w badaniach naukowych w dziedzinie pielęgniarstwa kardiologicznego (w przypadku zatrudnienia na uczelni lub instytucji naukowo-badawczej) oraz wykorzystywaniu wyników w praktyce zawodowej,

- prowadzeniu zajęć dydaktycznych z zakresu pielęgniarstwa kardiologicznego w kształceniu podyplomowym pielęgniarek (po ukończeniu studiów pielęgniarskich II stopnia i uzyskaniu kwalifikacji pedagogicznych),
- koordynowaniu pracy zespołu pielęgniarek kardiologicznych.

Praca pielęgniarki – specjalisty pielęgniarstwa kardiologicznego może być wykonywana przez kobiety i przez mężczyzn.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Miejszem pracy **pielęgniarki – specjalisty pielęgniarstwa kardiologicznego** są pomieszczenia podmiotów leczniczych, przede wszystkim zamknięte, w tym:

- pomieszczenia oddziałów szpitalnych, bloków operacyjnych,
- pomieszczenie biurowe.

Pracę wykonuje samodzielnie lub zespołowo. Pomieszczenia, gdzie wykonywana jest praca pielęgniarki – specjalisty pielęgniarstwa kardiologicznego, posiadają zazwyczaj oświetlenie dzienne i sztuczne oraz instalacje klimatyzacyjne.

Praca może być również wykonywana w środowisku domowym pacjenta kardiologicznego.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego w swojej działalności zawodowej wykorzystuje m.in:

- aparat EKG (rejestrujący elektrokardiogram⁹),
- urządzenia do monitorowania funkcji życiowych: centrala zbiorcza monitorująca czynności życiowe, kardiomonitor¹⁴, ciśnieniomierz, pulsoksymetr²⁴, stetoskop, termometr,
- aparat holter EKG¹³ oraz holter ciśnieniowy,
- bieżnię do przeprowadzenia testu wysiłkowego,
- defibrylator⁶,
- zewnętrzny stymulator serca²⁸,
- pompę do kontrapulsacji wewnątrzaoortalnej¹⁶,
- sprzęt do tlenoterapii,
- respirator,
- laryngoskop¹⁷,
- glukometr¹⁰,
- ssak elektryczny²⁷,
- pompy infuzyjne²²,
- sprzęt jednorazowego użytku,
- zestaw do cewnikowania pęcherza moczowego,
- zestaw do pobierania badań,
- sprzęt i odzież ochronną,
- komputer z dostępem do internetu, drukarką.

Organizacja pracy

Praca **pielęgniarki – specjalisty pielęgniarstwa kardiologicznego** w zależności od miejsca pracy ma charakter systemu jednozmianowego lub zmianowego. System jednozmianowy obejmuje pracę w dni powszednie, natomiast system zmianowy ma charakter dyżurów 12-godzinnych, w trybie nocnym, jak i dziennym. Obejmuje wówczas dni robocze, święta i dni ustawowo wolne od pracy. Wewnętrzny regulamin danej komórki organizacyjnej reguluje godzinę rozpoczęcia i zakończenia dyżuru.

Pielęgniarka prowadząc własną działalność gospodarczą może wykonywać pracę w innych godzinach, zależnie od potrzeb pacjentów, którymi się opiekuje.

Pielęgniarki są ustawowo zobowiązane do zrzeszania się w Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych właściwej dla miejsca wykonywania zawodu. Członkostwo w izbie wiąże się z odprowadzaniem składek. Izby prowadzą rejestr pielęgniarek, orzekają w zakresie odpowiedzialności zawodowej i sprawują pieczę nad należytym wykonywaniem zawodów pielęgniarских.

WAŻNE:

Pielęgniarki obowiązkowo przynależą do samorządu zawodowego z chwilą wpisania ich do rejestru pielęgniarek i wydania prawa wykonywania zawodu przez odpowiednią Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych. Ponoszą odpowiedzialność zawodową przed organami samorządu pielęgniarek i położnych, to jest przed Okręgowymi Izbami Pielęgniarek i Położnych oraz Naczelną Izbą Pielęgniarek i Położnych.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego w swojej pracy zawodowej może być narażona na działanie wielu czynników zagrażających jej zdrowiu, w tym na:

- czynniki biologiczne: bakterie, wirusy (np. HCV¹¹, HIV¹², wirus wywołujący WZW²⁹), pasożyty, grzyby chorobotwórcze;
- czynniki chemiczne: leki, środki do dezynfekcji rąk, aparatury i sprzętu medycznego, środki ochrony osobistej – głównie rękawiczki lateksowe, środki czystości. Czynniki te mogą działać drażniąco, jak i prowadzić do alergii,
- czynniki fizyczne: promieniowanie jonizujące²³, pole elektromagnetyczne²¹, ultradźwięki, hałas,
- czynniki ergonomiczne: znaczne obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego związane z wysiłkiem fizycznym w sprawowaniu opieki nad pacjentem, wymuszona pozycja ciała podczas udzielania świadczeń zdrowotnych, praca w systemie zmianowym, jak i nocnym, zwiększone ryzyko urazów,
- czynniki psychiczne: nieustanne napięcie nerwowe związane z opieką nad pacjentem w stanach zagrożenia życia i intensywnego nadzoru kardiologicznego, agresja słowna i fizyczna ze strony pacjentów, stres związany z odpowiedzialnością za życie i zdrowie chorego.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność zmysłu dotyku,
- sprawność narządów równowagi;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- rozróżnianie barw,
- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- spostrzegawczość,
- czucie dotykowe,
- zręczność rąk i palców;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- zdolność nawiązywania kontaktów z pacjentem niezależnie od stopnia jego niepełnosprawności,
- predyspozycje do postępowania z ludźmi,
- zdolność nawiązywania kontaktu z ludźmi,
- zdolność współpracy w zespole,
- łatwość wypowiadania się w mowie i/lub w piśmie,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- zdolność analizowania sytuacji i podejmowania ryzyka,
- zdolność do przestrzegania reguł, przepisów i standardów,
- zdolność skutecznego przekonywania;

w kategorii cech osobowościowych

- odpowiedzialność za działania zawodowe,
- szacunek dla godności człowieka,
- samodzielność,
- samokontrola,
- empatia,
- asertywność,
- cierpliwość,
- gotowość do pracy w szybkim tempie,
- komunikatywność,
- wysoka kultura osobista,
- dokładność,
- rzetelność,
- radzenie sobie ze stresem,
- gotowość do ustawicznego uczenia się oraz dzielenia się wiedzą.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Praca **pielęgniarki – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego** zalicza się do pracy ciężkiej fizycznie, dlatego do wykonywania zawodu niezbędna jest wysoka ogólna wydolność fizyczna oraz sprawność układu kostno-stawowego. Przeciwwskazaniami do wykonywania zawodu są:

- dysfunkcja kończyn⁸ szczególnie górnych,
- zaburzenia psychiczne,
- nosicielstwo chorób zakaźnych oraz pasożytniczych,
- niesprawność narządu wzroku, której nie można skorygować okularami bądź soczewkami kontaktowymi,
- niesprawność narządu słuchu niepodlegająca korekcie aparatem słuchowym,
- choroby przewlekłe powodujące utratę przytomności.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego** wymagane jest wykształcenie wyższe co najmniej I stopnia na kierunku pielęgniarstwo oraz ukończenie specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa kardiologicznego.

WAŻNE:

Obecnie (2018 r.), zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie wykazu dziedzin pielęgniarstwa oraz dziedzin mających zastosowanie w ochronie zdrowia, w których może być prowadzona specjalizacja i kursy kwalifikacyjne, nie prowadzi się specjalizacji w dziedzinie **pielęgniarstwa kardiologicznego**.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Do wykonywania zawodu **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego** niezbędne jest posiadanie prawa wykonywania zawodu wydawanego przez Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych na podstawie dyplomu ukończenia uczelni wyższej kształcącej w zawodzie pielęgniarki. Osobie posiadającej prawo wykonywania zawodu przysługuje prawo posługiwania się tytułem zawodowym „pielęgniarka” albo „pielęgniarsz”.

Tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa kardiologicznego obecnie (2018 r.) nie jest nadawany.

Pielęgniarki mają ustawowy obowiązek kształcenia podyplomowego. System ten przewiduje edukację w ramach kursów specjalistycznych, kwalifikacyjnych bądź specjalizacji w określonej dziedzinie pielęgniarstwa. Dodatkowym atutem przy zatrudnianiu pielęgniarki – specjalisty pielęgniarstwa kardiologicznego może być zatem:

- tytuł specjalisty w pokrewnej dziedzinie pielęgniarstwa,
- zaświadczenia potwierdzające ukończenie kursów kwalifikacyjnych w pokrewnych dziedzinach pielęgniarstwa,
- zaświadczenia potwierdzające ukończenie kursów specjalistycznych przydatnych w opiece nad pacjentami z chorobą serca, np. kurs specjalistyczny resuscytacji krążeniowo-oddechowej²⁶ (RKO), kurs specjalistyczny wykonywania i interpretacji zapisu EKG,
- tytuł magistra pielęgniarstwa.

Wykaz dziedzin, w których mogą być prowadzone specjalizacje i kursy kwalifikacyjne ogłasza w odrębnych przepisach minister właściwy do spraw zdrowia.

WAŻNE:

Pielęgniarka, która nie wykonuje zawodu łącznie przez okres dłuższy niż 5 lat w okresie ostatnich 6 lat, a zamierza podjąć jego wykonywanie, ma obowiązek zawiadomić o tym właściwą okręgową radę pielęgniarek i położnych i odbyć trwające nie dłużej niż 6 miesięcy przeszkolenie pod nadzorem innej osoby uprawnionej do wykonywania zawodu pielęgniarki, legitymującej się co najmniej 5-letnim doświadczeniem zawodowym, zwanej dalej „opiekunem”. Opiekuna wskazuje kierownik podmiotu, w którym odbywa się przeszkolenie.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzenie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego ma obowiązek podnoszenia, aktualizowania wiedzy i umiejętności, poprzez różne formy kształcenia podyplomowego. Proces kształcenia zawodowego można poszerzyć dodatkowo o studia II stopnia.

W ramach rozwoju zawodowego i awansu pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego może:

- zajmować samodzielne stanowisko związane z pielęgniarstwem,
- koordynować pracę innych pielęgniarek na danym odcinku pracy,
- pełnić funkcję pielęgniarki oddziałowej w danej komórce organizacyjnej,
- jako pielęgniarka naczelną pełnić funkcję dyrektora ds. pielęgniarstwa w zakładach opieki zdrowotnej,
- pełnić funkcję konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie pielęgniarstwa kardiologicznego,
- pełnić funkcję konsultanta krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa kardiologicznego,
- zarządzać Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej.

Alternatywną formę potwierdzenia kompetencji w zawodzie oferują instytucje organizatorów kształcenia podyplomowego pielęgniarek (w tym Okręgowe Izby Pielęgniarek i Położnych), które potwierdzają:

- ukończenie kursu kwalifikacyjnego w dziedzinie pielęgniarstwa kardiologicznego, pozwalającego na udzielanie świadczeń zdrowotnych będących w zakresie pielęgniarstwa kardiologicznego,
- ukończenie kursów specjalistycznych przydatnych w opiece nad pacjentem z chorobami serca.

Do kształcenia w ramach kursu kwalifikacyjnego może przystąpić osoba, która:

- posiada prawo wykonywania zawodu pielęgniarki,
- posiada co najmniej 6-miesięczny staż pracy w zawodzie,
- została dopuszczona do kursu kwalifikacyjnego po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego.

Każdy ukończony pozytywnym wynikiem kurs z różnych dziedzin pielęgniarstwa lub specjalizacja pielęgniarska oraz zdobyte tytuły naukowe w pielęgniarstwie potwierdzane są przez Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych wpisem do prawa wykonywania zawodu.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Pielęgniarka oddziałowa	134205
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki	222202
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa chirurgicznego	222203
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa epidemiologicznego	222205

Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa geriatrycznego	222206
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa neonatologicznego	222209
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa neurologicznego	222210
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego	222211
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa operacyjnego	222212
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa opieki długoterminowej	222213
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa opieki paliatywnej	222214
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa pediatrycznego	222215
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa psychiatrycznego	222216
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa ratunkowego	222217
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa rodzinnego	222218
Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących	222220

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przeprowadzenie badania podmiotowego i przedmiotowego u pacjenta kardiologicznego.
- Z2 Obsługiwanie sprzętu do oceny stanu zdrowia pacjenta kardiologicznego.
- Z3 Realizowanie opieki kardiologicznej.
- Z4 Rozpoznawanie stanów zagrożenia życia i wykonywanie resuscytacji krążeniowo-oddechowej.
- Z5 Podawanie różnymi drogami płynów infuzyjnych i leków.
- Z6 Współpracowanie pielęgniarki kardiologicznej z zespołem terapeutycznym.
- Z7 Prowadzenie edukacji zdrowotnej chorego i jego rodziny.
- Z8 Prowadzenie rehabilitacji przyłóżkowej²⁵.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Udzielanie specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w odniesieniu do pacjentów z chorobami układu krążenia oraz w kardiologicznych stanach zagrożenia życia

Kompetencja zawodowa Kz1: Udzielanie specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w odniesieniu do pacjentów z chorobami układu krążenia oraz w kardiologicznych stanach zagrożenia życia obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6, Z7, Z8, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przeprowadzenie badania podmiotowego i przedmiotowego u pacjenta kardiologicznego	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i cel przeprowadzenia badania podmiotowego; • Elementy i metody gromadzenia informacji o pacjencie; • Skale i stopnie badania przedmiotowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretować dane z wywiadu pielęgniarzkiego; • Oceniać stan ogólny pacjenta i podjąć działania pielęgniarzkie; • Formułować <u>diagnozę pielęgniarzką</u>⁷.

Z2 Obsługiwanie sprzętu do oceny stanu zdrowia pacjenta kardiologicznego	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Standardy wyposażenia stanowisk do intensywnego nadzoru kardiologicznego; • Zasady obsługi sprzętu niezbędnego do 	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowywać stanowiska intensywnego nadzoru kardiologicznego zgodnie z obowiązującymi standardami;

<p>monitorowania parametrów życiowych pacjenta (kardiomonitor, ciśnieniomierz, pulsoksymetr i defibrylator);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instrukcje obsługi i zasady eksploatacji wykorzystywanego sprzętu; • Technikę wykonywania badania EKG; • Podstawy teoretyczne elektrokardiografii. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowywać i obsługiwać sprzęt do monitorowania parametrów życiowych pacjenta (kardiomonitor, ciśnieniomierz, saturator, defibrylator); • Stosować się do zasad opisanych w instrukcji obsługi sprzętu; • Wykonywać badanie EKG (na zlecenie lekarza lub samodzielnie - po ukończeniu kursu specjalistycznego w tym zakresie); • Interpretować zapis elektrokardiogramu.
---	--

Z3 Realizowanie opieki kardiologicznej

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady postępowania w chorobach układu sercowo-naczyniowego; • Zasady planowania opieki nad pacjentem z chorobami układu sercowo-naczyniowego; • Wytyczne dotyczące postępowania w poszczególnych stanach chorobowych układu krążenia (<u>ostрым zespole wieńcowym</u>¹⁹, <u>nadciśnieniu tętniczym</u>¹⁸, <u>arytmii</u>²); • Sposoby monitorowania stanu chorego metodami bezprzrządowymi oraz za pomocą aparatury; • Procedurę przygotowania chorego do badań inwazyjnych; • Procedurę postępowania z pacjentem z zaburzeniami rytmu serca; • Zasady i sposoby przygotowania, opieki w trakcie i po badaniach diagnostycznych oraz procedurach leczniczych; • Wskazania i przeciwwskazania do <u>defibrylacji</u>⁵, zasady jej wykonania; • Zasady gospodarowania odpadami medycznymi; • Wzory dokumentacji medycznej oraz sposoby jej przetwarzania. 	<ul style="list-style-type: none"> • Udzielać pomocy w chorobach układu sercowo-naczyniowego; • Planować opiekę nad pacjentem z chorobami układu sercowo-naczyniowego; • Postępować zgodnie z wytycznymi w poszczególnych stanach chorobowych układu krążenia; • Monitorować stan chorego metodami bezprzrządowymi oraz za pomocą aparatury; • Przygotowywać chorego do procedury koronarografii, <u>angioplastyki wieńcowej</u>⁴, kontra pulsacji wewnątrz aortalnej, ablacji oraz wszczepiania stymulatora; • Przygotowywać pacjenta do procedury <u>kardiowersji elektrycznej</u>¹⁵, defibrylacji, intubacji i sprawować opiekę po wykonanym zabiegu; • Dostosowywać opiekę pielęgniarską do potrzeb pacjenta w trakcie i po badaniach diagnostycznych oraz procedurach leczniczych; • Wykonywać defibrylację; • Stosować zasady postępowania z odpadami medycznymi; • Dokumentować wykonane świadczenia zgodnie z obowiązującymi zasadami w danej placówce medycznej.

Z4 Rozpoznawanie stanów zagrożenia życia i wykonywanie resuscytacji krążeniowo-oddechowej

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady monitorowania stanu układu krążenia, oddechowego, stanu świadomości; • Prawidłowe wartości parametrów życiowych; • Prawidłowe zakresy wyników badań laboratoryjnych; • Objawy bezpośredniego zagrożenia życia; • Sposoby oceny nagłego zatrzymania krążenia i oddychania; • Zasady prowadzenia resuscytacji; 	<ul style="list-style-type: none"> • Oceniać stan zdrowia pacjenta na podstawie parametrów życiowych; • Rozpoznawać stany bezpośredniego zagrożenia życia na podstawie objawów; • Interpretować wyniki badań laboratoryjnych; • Rozpoznawać stany bezpośredniego zagrożenia życia w zapisie EKG; • Przygotowywać pacjenta do kardiowersji elektrycznej i sprawować opiekę po zabiegu.

<ul style="list-style-type: none"> • Zasady przeprowadzenia defibrylacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stwierdzać zatrzymanie krążenia i oddychania; • Inicjować resuscytację krążeniowo-oddechową; • Wykonywać defibrylację; • Sprawować opiekę po resuscytacji.
--	---

Z5 Podawanie różnymi drogami płynów infuzyjnych i leków

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Działanie leków stosowanych w chorobach układu sercowo naczyniowego; • Działania poszczególnych leków – dawki, stężenie, skutki uboczne; • Drogi i sposoby podawania leków; • Rodzaje i zasady stosowania <u>płynów infuzyjnych</u>²⁰; • Zasady <u>aseptyki</u>³ i <u>antyseptyki</u>¹; • Techniki zakładania wkłucia dożylnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podawać leki różnymi drogami: dożylnie, domięśniowo, podskórnie, wziewnie i przez błony śluzowe; • Podawać płyny infuzyjne; • Stosować w praktyce zasady aseptyki i antyseptyki; • Oceniać i wybierać miejsca założenia wkłucia dożylnego; • Zakładać wkłucie dożylnie.

Z6 Współpracowanie pielęgniarki kardiologicznej z zespołem terapeutycznym

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady współpracy z zespołem terapeutycznym; • Techniki i zasady komunikacji interpersonalnej; • Potrzebę zaangażowania rodziny w proces opieki nad pacjentem; • Prawa pacjenta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Koordynować opiekę nad pacjentem kardiologicznym; • Komunikować się z członkami interdyscyplinarnego zespołu terapeutycznego; • Współpracować w zespole terapeutycznym; • Utrzymywać relacje interpersonalne pomiędzy pacjentem a poszczególnymi członkami zespołu terapeutycznego i jego rodziną; • Przestrzegać praw pacjenta.

Z7 Prowadzenie edukacji zdrowotnej chorego i jego rodziny

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Metody i techniki edukacji zdrowotnej; • Zasady komunikacji się z pacjentem i jego rodziną; • Modele pielęgnowania w przygotowaniu do samoopieki; • Zasady żywienia w poszczególnych jednostkach chorobowych; • Zasady w zakresie samoopieki w życiu z chorobami układu krążenia; • Determinanty zachowań zdrowotnych i czynniki ryzyka chorób układu krążenia; • Profilaktykę i prewencję chorób układu krążenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikować się z pacjentem i jego rodziną przekazując jasne i spójne informacje; • Udzielać odpowiedzi na pytania pacjentów i ich rodzin dotyczących sprawowania opieki; • Oceniać stopień samodzielności do samoopieki; • Zachęcać i uczyć racjonalnego odżywiania w poszczególnych jednostkach chorobowych; • Udzielać porad w zakresie samoopieki w życiu z chorobami układu krążenia; • Kształtować prawidłowe zachowania prozdrowotne.

Z8 Prowadzenie rehabilitacji przyłóżkowej	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Cele i zadania rehabilitacji; • Zasady i techniki rehabilitacji oddechowej; • Zasady bezpiecznego postępowania z chorym leżącym oraz wymagającym pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować elementy rehabilitacji przyłóżkowej; • Stosować rehabilitację oddechową; • Przeprowadzać rehabilitację przyłóżkową uwzględniając ćwiczenia czynne, bierne oraz oddechowe; • Stosować bezpieczne przemieszczanie chorego leżącego oraz wymagającego pomocy osób trzecich.

3.3. Kompetencje społeczne

Pracownik w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

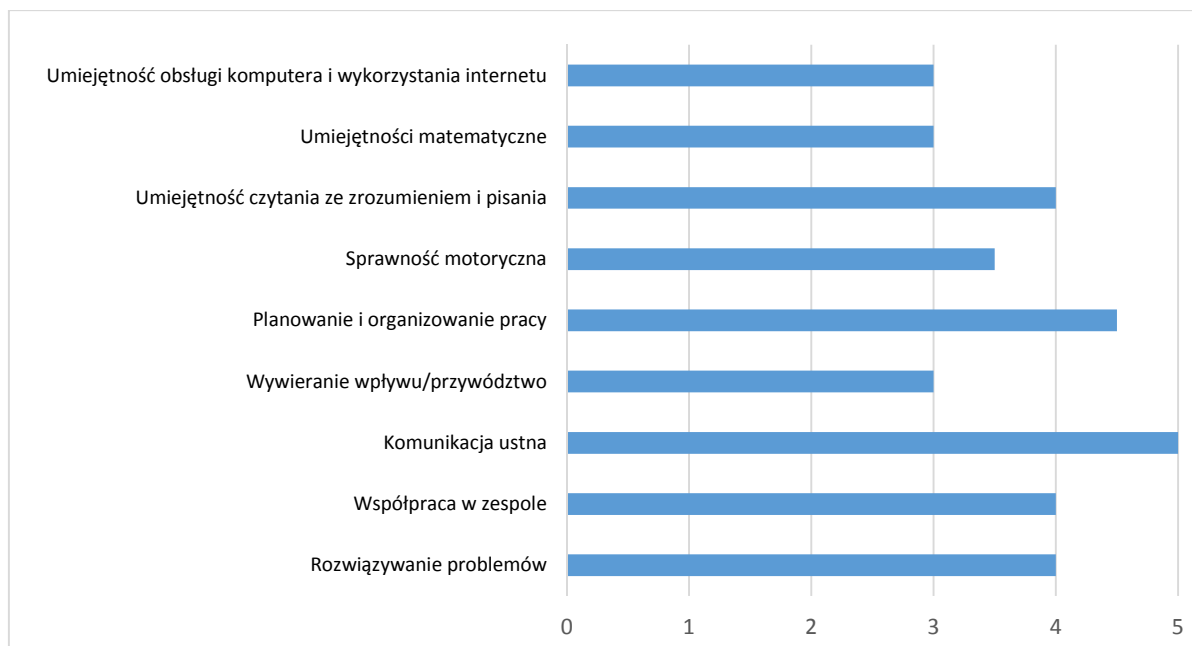
W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za jakość realizowanych zadań z zakresu opieki kardiologicznej.
- Przestrzegania tajemnicy zawodowej i praw pacjenta.
- Wyrażania szacunku i empatii dla pacjenta z chorobami serca i układu krążenia.
- Kierowania się zasadami Kodeksu Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej.
- Realizowania współpracy z personelem szpitala w obszarze opieki kardiologicznej.
- Oceniania zagrożenia zdrowia oraz życia i podejmowania działań adekwatnych do stopnia zagrożenia.
- Oceniania i weryfikowania wykonywanych przez siebie prac w zakresie sprawowania opieki nad pacjentem kardiologicznym.
- Doskonalenia kompetencji zawodowych w sposób ciągły z uwzględnieniem zmian organizacyjnych, prawnych oraz postępu badań kardiologicznych.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚĆ DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Zatrudnienie w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego** oferują:

- publiczne oraz niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
- poradnie specjalistyczne,
- sanatoria z zakresu rehabilitacji kardiologicznej,
- instytucje administracji państwowej,
- zawodowe organizacje samorządowe,
- instytucje badawczo-naukowe,
- placówki oświatowe.

Obecnie (2018 r.) pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego to zawód poszukiwany na rynku pracy.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometr.zawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porpp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Instytucje oferujące kształcenie w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego** to: uniwersytety medyczne, państwowe i niepaństwowe wyższe szkoły zawodowe. Oferują one studia wyższe I i II stopnia na wydziałach pielęgniarstwa (bez specjalizacji).

Szkolenie

Pielęgniarki mają ustawowy obowiązek stałego aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych. Obecnie (2018 r.), zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, organizatorami kształcenia podyplomowego pielęgniarek mogą być:

- uczelnie, szkoły prowadzące działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych,
- podmioty lecznicze,
- inne podmioty po uzyskaniu wpisu do właściwego rejestru podmiotów prowadzących kształcenie podyplomowe.

Wykaz dziedzin, w których mogą być prowadzone szkolenia w formie kursów kwalifikacyjnych dla osób pracujących w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego** ogłasza

w odrębnych przepisach minister właściwy do spraw zdrowia. Natomiast przykładowa tematyka kursów specjalistycznych może obejmować takie zagadnienia, jak:

- pielęgnowanie pacjenta dorosłego wentylowanego mechanicznie,
- podstawy opieki paliatywnej,
- resuscytacja krążeniowo-oddechowa.

Dodatkowo pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego może aktualizować swoją wiedzę poprzez udział w konferencjach naukowych, sympozjach, warsztatach, odczytach, jak również poprzez samokształcenie.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wybierzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wybieram-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Okręgowe Izby Pielęgniarek i Położnych: <http://nipip.pl/kontakt/kontakt-oipip>

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) wynagrodzenie miesięczne osób pracujących w zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego** zawiera się najczęściej w przedziale od 2500 zł do 7000 zł brutto w przeliczeniu na pełny etat. Większość pielęgniarek kardiologicznych osiąga zarobki w dolnej części przedziału.

Wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie pielęgniarki kardiologicznej jest zróżnicowane i uzależnione od kilku czynników, w tym od:

- stażu pracy,
- wykształcenia,
- referencyjności danej placówki służby zdrowia,
- indywidualnych rozmów kwalifikacyjnych z pracodawcą,
- rodzaju pracodawcy (prywatny, publiczny),
- sytuacji na lokalnym rynku pracy.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza chodzenia, wymagane jest wówczas wyposażenie stanowiska w uchwyty, poręcze, regulowaną wysokość krzesła, podnóżka i inne udogodnienia,
- z wadami i dysfunkcją wzroku (04-O), w przypadku możliwości skorygowania ich szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), pod warunkiem, że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą aparatów słuchowych,
- innymi rodzajami niepełnosprawności wynikającymi z chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego i in., pod warunkiem, że praca nie wymaga znacznego wysiłku fizycznego lub że jest zorganizowana w taki sposób, aby pracownik miał możliwość regularnego przyjmowania leków i dokonywania niezbędnych zabiegów pielęgnacyjno-medycznych (np. zastrzyków insulinowych).

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/ KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW(ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/55/UE z dnia 20 listopada 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych i rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (Dz. U. UE L 354 z 28.12.2013, s. 132).
- Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. U. UE L 255 z 30.9.2005, s. 22).
- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz. U. poz. 2217, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1492).
- Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 123, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 916).
- Ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1845, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 160, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 412, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 151, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1318, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1510, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego (Dz. U. poz. 497).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 września 2016 r. w sprawie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych (Dz. U. poz. 1761).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie wykazu dziedzin pielęgniarstwa oraz dziedzin mających zastosowanie w ochronie zdrowia, w których może być prowadzona specjalizacja i kursy kwalifikacyjne (Dz. U. poz. 1562).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1658).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 657, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 465).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych (Dz. U. poz. 970).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 lipca 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu znajomości języka polskiego w mowie i w piśmie, niezbędnego do wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej (Dz. U. poz. 817).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (Dz. U. Nr 151 poz. 896).

Literatura branżowa:

- Ciura G. (red.): Epidemiologia, diagnostyka i terapia HCV. Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2015.
- Ciuruś M.: Procedury higieny w placówkach ochrony zdrowia. Instytut Problemów Ochrony Zdrowia Sp. z o. o., Warszawa 2013.
- Denys A.: Zakażenia szpitalne. Wybrane zagadnienia. Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2012.
- Dłużniewski M.: Kardiologia w praktyce. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2007.
- Dyk D.: Badania fizykalne w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.
- Kaszuba D., Nowicka A.: Pielęgniarstwo kardiologiczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
- Klimaszewska K., Baranowska A., Krajewska-Kuśak E. (red.): Podstawowe czynności medyczne i pielęgnacyjne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017.
- Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.): Procedury pielęgniarstwa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.
- Mroczkowska R., Szerzyso B., Szkutnik M.: Standardy opieki pielęgniarstwa w kardiologii inwazyjnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016.
- Puszczyc P., Hryniewiecki T., Drózd J.: Kardiologia z elementami angiologii. Wydawnictwo Medical Tribune, Warszawa 2009.
- Szewczyk A.: Pielęgniarstwo diabetologiczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013.
- Rutkowska E. (red.): Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018.
- Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D. (red.): Pielęgniarstwo internistyczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017.
- Widomska-Czekajka T., Górajek-Jóźwik T. (red.): Encyklopedia dla pielęgniarek i położnych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.

- Wołowicka L., Dyk D. (red.): Anestezjologia i Intensywna opieka. Klinika i pielęgniarstwo. Podręcznik dla studentów studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Centralny Instytut Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy: <https://www.ciop.pl>
- Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych: <http://www.ckppip.edu.pl>
- Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia: <http://www.cmj.org.pl>
- Czasopismo branżowe Kardiologia Polska: <https://www.mp.pl/kardiologiapolska>
- Europejska Federacja Stowarzyszeń Pielęgniarek: <http://www.efnweb.eu>
- Międzynarodowa Rada Pielęgniarek: <http://www.icn.ch>
- Ministerstwo Zdrowia: <http://www.gov.pl>
- Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych: <http://nipip.pl>
- Polska Rada Resuscytacji: <http://www.prc.krakow.pl>
- Polskie Towarzystwo Kardiologiczne: <http://www.ptkardio.pl>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Światowa Organizacja Zdrowia: <http://www.who.int>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.

Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, cząstkowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.

Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Antyseptyka	Postępowanie odkażające mające na celu niszczenie drobnoustrojów na skórze, błonach śluzowych, w zakażonych ranach.	Ciuruś M.: Procedury higieny w placówkach ochrony zdrowia. Instytut Problemów Ochrony Zdrowia Sp. z o. o., Warszawa 2013
2	Arytmia	Zaburzenia rytmu serca, nieprawidłowości dotyczące częstości, miarowości i miejsca powstawania pobudzeń w układzie bodźcotwórczo-przewodzącym serca i ich przewodzenia.	Widomska-Czekajka T., Górajek-Jóźwik T. (red.): Encyklopedia dla pielęgniarek i położnych. Tom 1. PZWL, Warszawa 2010
3	Aseptyka	Sposób postępowania mający na celu niedopuszczenie do zakażenia miejsc, płynów lub przedmiotów jałowych.	Widomska-Czekajka T., Górajek-Jóźwik T. (red.): Encyklopedia dla pielęgniarek i położnych. Tom 1. PZWL, Warszawa 2010

4	Angioplastyka wieńcowa	Zabieg chirurgiczny polegający na poszerzeniu zwężonych żył lub tętnic za pomocą specjalnych baloników. Jest ratunkiem dla osób z zawałem serca.	Kaszuba D., Nowicka A.: Pielęgniarstwo kardiologiczne. PZWL, Warszawa 2015
5	Defibrylacja	Metoda elektroterapii stosowana w celu zwalczania migotania komór i trzepotania przedsionków. Polega na wywołaniu jednoczasowej depolaryzacji wszystkich komórek serca za pomocą impulsu prądu stałego o dużej energii i krótkim czasie trwania.	Widomska-Czekajska T., Górajek-Jóźwik T. (red.): Encyklopedia dla pielęgniarek i położnych. Tom 1. PZWL, Warszawa 2010
6	Defibrylator	Urządzenie medyczne służące do wykonania defibrylacji elektrycznej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kaszuba D., Nowicka A.: Pielęgniarstwo kardiologiczne. PZWL, Warszawa 2015
7	Diagnoza pielęgniarstwa	Etap procesu pielęgnowania, wnioski z danych o pacjencie szacujące jego stan pod względem zakresu i charakteru wymaganego pielęgnowania wraz z uwzględnieniem genezy i prognozy tego stanu.	Widomska-Czekajska T., Górajek-Jóźwik T. (red.): Encyklopedia dla pielęgniarek i położnych. Tom 1. PZWL, Warszawa 2010
8	Dysfunkcja kończyn	Potwierdzony zaświadczeniem lekarskim, wrodzony brak lub stan po amputacji kończyn, bądź całkowity lub częściowy brak ich funkcji.	http://www.p CPR.wlodawa.pl/aktywny_samorząd/słownik AS.pdf [dostęp: 31.10.2018]
9	Elektrokardiogram	Zapis różnicy potencjału elektrycznego występujący między elektrodami, wywołany czynnością bioelektryczną mięśnia sercowego.	Widomska-Czekajska T., Górajek-Jóźwik T. (red.): Encyklopedia dla pielęgniarek i położnych. Tom 1. PZWL, Warszawa 2010
10	Glukometr	Podręczne medyczne urządzenie diagnostyczne służące do pomiaru i bieżącego odczytu poziomu glukozy we krwi.	Szewczyk A.: Pielęgniarstwo diabetologiczne. PZWL, Warszawa 2013
11	HCV	(z ang. Hepatitis C Virus) Wirus wywołujący zapalenie wątroby typu C, zidentyfikowany w 1989 r. Do zakażenia dochodzi na skutek bezpośredniego kontaktu z krwią chorego.	Ciura G. (red.): Epidemiologia, diagnostyka i terapia HCV. Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2015
12	HIV	(z ang. Human Immunodeficiency Virus) Wirus nabytego niedoboru (upośledzenia) odporności mogący wywołać chorobę AIDS.	Widomska-Czekajska T., Górajek-Jóźwik T. (red.): Encyklopedia dla pielęgniarek i położnych. Tom 1. PZWL, Warszawa 2010
13	Holter EKG	Urządzenie umożliwiające rejestrację w sposób ciągły przez 24 godziny zapisu EKG.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kaszuba D., Nowicka A.: Pielęgniarstwo kardiologiczne. PZWL, Warszawa 2015
14	Kardiomonitor	Urządzenie monitorujące zapis krzywej EKG, saturację, ciśnienie krwi.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kaszuba D., Nowicka A.: Pielęgniarstwo kardiologiczne. PZWL, Warszawa 2015
15	Kardiowersja	Metoda elektroterapii stosowana do zwalczania częstoskurczu napadowego nadkomorowego i komorowego oraz migotania i trzepotania przedsionków. Polega na wywołaniu jednoczasowej depolaryzacji wszystkich komórek serca krótkotrwałym impulsem prądu stałego.	Widomska-Czekajska T., Górajek-Jóźwik T. (red.): Encyklopedia dla pielęgniarek i położnych. Tom 1. PZWL, Warszawa 2010

16	Kontrapulsacja wewnątrzaoortalna	Zabieg polegający na wprowadzeniu do aorty, przez tętnicę udową w pachwinie polietylenowego balonu, a następnie jego napełnianie i opróżnianie w odpowiednich fazach pracy serca. Jest to mechaniczna metoda wspomagania krążenia.	https://kardiologia.pamw.pl.zcms.pl/en/node/10317/pdf [dostęp: 31.10.2018]
17	Laryngoskop	Narzędzie medyczne uwidaczniający górne drogi oddechowe.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Dyk D.: Badania fizykalne w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2010
18	Nadciśnienie tętnicze	Podwyższenie ciśnienia tętniczego powyżej granic normy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Kaszuba D., Nowicka A.: Pielęgniarstwo kardiologiczne. PZWL, Warszawa 2015
19	Ostry zespół wieńcowy	Zaostrzenie choroby niedokrwiennej serca, przebiegające z martwicą lub bez martwicy komórek mięśnia sercowego.	Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D. (red.): Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL, Warszawa 2017
20	Płyny infuzyjne	Roztwory (płyny) lecznicze, przeznaczone do podawania w kroplowym wlewie dożylnym. Są stosowane w celu uzupełnienia niedoboru wody, elektrolitów, korygowania zaburzeń równowagi kwasowo-zasadowej, wywołania diurezy osmotycznej, żywienia pozajelitowego, a także podawania niektórych leków.	Widomska-Czekajka T., Górajek-Jóźwik T. (red.): Encyklopedia dla pielęgniarzek i położnych. Tom 2. PZWL, Warszawa 2010
21	Pole elektromagnetyczne	Występuje wokół ładunków elektrycznych lub obwodów wysokonapięciowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://archiwum.ciop.pl/26003.html [dostęp: 31.10.2018]
22	Pompy infuzyjne	Przyrządy medyczne stosowane do ciągłego lub cyklicznego, dokładnego dawkowania płynów elektrolitowych, leków i środków odżywczych.	Wołowicka L., Dyk D.: Anestezjologia i Intensywna opieka. Klinika i pielęgniarstwo. Podręcznik dla studentów studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2014
23	Promieniowanie jonizujące	Jest to promieniowanie elektromagnetyczne (rentgenowskie), które jest zdolne do jonizacji w materiale, przez który przenika.	http://archiwum.ciop.pl/14302.html [dostęp: 31.10.2018]
24	Pulsoksymetr	Urządzenie mierzące częściowe wysycenie tlenem (saturację O ₂) hemoglobiny krwi tętnicznej oraz częstości akcji serca.	Wołowicka L., Dyk D. (red.): Anestezjologia i Intensywna opieka- klinika i pielęgniarstwo. Podręcznik dla studentów studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2014
25	Rehabilitacja przyłożkowa	Ćwiczenia rehabilitacyjne prowadzone w obrębie łóżka i poza nim, które mają na celu zapobieganie powikłaniom wynikającym z unieruchomienia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Rutkowska E. (red.): Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. PZWL, Warszawa 2018
26	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa (RKO)	Czynności medyczne mające na celu podtrzymanie lub przywrócenie podstawowych funkcji życiowych (krążenia, oddechu, pełnej świadomości u osób u których wystąpiło nagłe zatrzymanie krążenia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie http://www.prc.krakow.pl/index.html [dostęp: 31.10.2018]

27	Ssak elektryczny	Urządzenie, w którym podciśnienie powoduje odsysanie wydzieliny np. z drzewa oskrzelowego.	Klimaszewska K., Baranowska A., Krajewska-Kułak E. (red.): Podstawowe czynności medyczne i pielęgnacyjne. PZWL, Warszawa 2017
28	Stymulator serca	Miniaturowe urządzenie elektryczne, czerpiące energię z wbudowanych „długowiecznych” baterii, wytwarzające rytmicznie impulsy, które za pośrednictwem odpowiednich przewodów (elektrod) są przekazywane do mięśnia sercowego i powodują jego skurcze.	Widomska-Czekajka T., Górajek-Jóźwik T. (red.): Encyklopedia dla pielęgniarek i położnych. Tom 3. PZWL, Warszawa 2010
29	WZW	Choroba wątroby wywołana zakażeniem wirusowym.	Denys A.: Zakażenia szpitalne. Wybrane zagadnienia. Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2012.

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.